

Folketinget
lov@ft.dk

Holmens Kanal 22
1060 København K
Telefon 33 92 93 00
sim@sim.dk
www.sim.dk

Sagsnr.
2015 - 9778

Valgklage fra Tina Sørensen

Doknr.
297653

Fra Tina Sørensen har Social- og Indenrigsministeriet modtaget vedhæftede e-mail af 9. december 2015, hvori Tina Sørensen har klaget over Ballerup Kommune og afstemningsstedet Egebjergshallen i forbindelse med folkeafstemningen den 3. december 2015 om omdannelse af retsforbeholdet til en tilvalgsordning.

Dato
15-12-2015

Det fremgår af klagen, at klager på DR2 har set et interview med socialdemokraternes formand Mette Frederiksen fra Egebjergshallen i Ballerup Kommune, hvor hun udtalte sig til pressen i valglokalet. Det er klagers opfattelse, at Mette Frederiksen under interviewet argumenterede for et "ja" i valglokalet, imens øvrige vælgere kom og gik fra valgstedet.

Ballerup Kommune har i anledning af klagen ved vedhæftede brev af 11. december 2015 bl.a. oplyst, at valgstyrrerformanden på afstemningsstedet har orienteret kommunen om forløbet. Kommunen har på den baggrund oplyst, at der omkring kl. 9:30 dukkede pressefolk op fra TV2, DR, Scanpix samt nogle andre medier. De begrundede deres tilstedeværelse i hallen med, at Mette Frederiksen ville ankomme omkring kl. 10:00, og at de ville tale med hende og overvære hendes stemmeafgivelse. Valgstyrrerformanden informerede hver især om reglerne om fotografering af ikke-vedkommende borgere under valghandlingen, og de fremmødte pressefolk undrede sig, da de aldrig tidligere havde fået dette at vide.

Ballerup Kommune har videre oplyst, at da Mette Frederiksen ankom lidt efter kl. 10:00, startede hun med at lade sig interviewe i nærheden af indgangen, men dog på så behørig afstand af denne, at folk kunne komme uhindret ind i hallen og afgive deres stemme. Valgstyrrerformanden valgte at placere sig 4-5 meter væk for at holde øje med andres tilstedeværelse i billedet. Valgstyrrerformanden hørte derfor ikke, hvad der blev talt om eller spurgt om i interviewet. Ifølge valgstyrrerformanden var der ikke mange mennesker til stede i hallen på dette tidspunkt, og der var ikke på noget tidspunkt tale om, at folk linede op for at høre, hvad der blev sagt. Det er på den baggrund valgstyrrerformandens vurdering, at Mette Frederiksen således ikke har talt i et toneleje, så det har kunnet høres i resten af hallen, ligesom hun heller ikke har henvendt sig til folk på stedet. Det var tydeligt, at hendes svar var målrettet journalisterne og deres mikrofoner. Valgstyrrerformanden havde derfor på ingen måde opfattelsen af, at der foregik valgagitation på valgstedet.

Ballerup Kommune har desuden oplyst, at kommunens valgsekretariat inden folkeafstemningen udsendte en instruktion til alle valgstyrere og tilforordnede vælgere, hvor opgaver og ansvar er beskrevet. Af instruktionen fremgår bl.a. følgende:

"Valgstyrerne skal sørge for ro og orden, og kan bestemme, at der ikke må opholde sig andre end de fremmødte vælgere i afstemningslokalet – bortset fra medlemmer af valgbestyrelsen, valgstyrerne og de tilfornede.

Valgstyrerne sørger for, at vælgerne ikke udsættes for valgagitation i valglokalerne eller på de umiddelbare adgangsveje hertil (på matriklen). Uddeling af propagandamateriale og op-hængning af valgplakater må ikke ske i de nævnte lokaliteter.

Ingen valgstyrer eller tilfornet må under valghandlingen give nogen vælger råd, anvisning eller opfordring om, hvordan vedkommende skal stemme."

Af Ballerup Kommunes instruktion fremgår desuden bl.a. følgende:

"[...] af hensyn til stemmehemmeligheden [må der ikke] fotograferes eller videofilmes i eller uden for afstemningslokalerne med mindre, at alle personer der filmes/fotograferes har accepteret dette.

Personer, som ønsker at fotografere eller videofilme i valglokalet henvises til valgstyrerformanden for nærmere vejledning."

Ballerup Kommune har i tilknytning hertil oplyst, at der inden folkeafstemningen blev afholdt et møde for valgstyrerformænd og valgsekretærer, hvor der blev orienteret om centrale dele af vejledningen og var mulighed for at stille spørgsmål til valgstyrerformandens opgaver og ansvar.

Ballerup Kommunes Valgsekretariat har beklaget, at instruktionen af valgstyrere ikke har været tilstrækkelig klar. Hændelsen har givet kommunen anledning til, at Valgsekretariatet revurderer instruktionen af valgstyrere, så det er tydeligt, hvordan de kan håndtere lignende situationer. Det er Valgsekretariatets vurdering, at der ikke har fundet påtrængende valgagitation sted i valglokalet, men vejledningerne skal revurderes, så der ikke opstår situationer, hvor det kan opfattes som en overtrædelse af reglerne om valgagitation.

Eftersom klagers og Ballerup Kommunes beskrivelse af hændelsesforløbet kan give anledning til tvivl om lokaliteten for det pågældende interview med Mette Frederiksen, har Social- og Indenrigsministeriet af Ballerup Kommune telefonisk fået oplyst, at interviewet foregik i valglokalet. På forespørgsel har kommunen endvidere telefonisk oplyst, at kommunens udtalelse er afgivet på baggrund af at have gennemset det pågældende interview. Ministeriets e-mail af 14. december 2015 til kommunen med en bekræftelse på telefonsamtalens nærmere indhold vedlægges.

Social- og Indenrigsministeriet kan i den anledning oplyse, at det følger af § 99, stk. 1, i lov om valg til Folketinget (folketingsvalgloven), jf. lovbekendtgørelse nr. 369 af 10. april 2014, at afstemningen på afstemningsdagen finder sted i overensstemmelse med reglerne i kapitel 7 for folketingsvalg.

Folketingsvalglovens § 50 lyder således:

"§ 50. Valgstyrerne kan bestemme, at der i stemmelokalet foruden de personer, som forestår afstemningen, kun må opholde sig vælgere, der skal afgive stemme. Endvidere kan valgstyrerne begrænse antallet af tilstedeværende vælgere, når ordensmæssige hensyn kræver det. Valgstyrerne påser, at vælgerne ikke udsættes for valgagitation eller anden form for holdningsmæssig påvirkning i valglokalerne eller andre steder i umiddelbar tilknytning hertil. De tilstedeværende skal i øvrigt rette sig efter valgstyrernes anvisninger."

Af Social- og Indenrigsministeriets vejledning nr. 10724 af 5. oktober 2015 om afholdelse af folkeafstemning torsdag den 3. december 2015 om omdannelse af retsforbeholdet til en tilvalgsordning fremgår af afsnit 7.5. bl.a. følgende:

"Påbuddet for valgstyrene om at sørge for, at vælgerne ikke bliver udsat for valgagitation, blev ved en lovændring i 2012 (se § 3 i lov nr. 1252 af 18. december 2012) udstrakt til også at gælde enhver anden form for holdningsmæssig påvirkning. Der er dog alene tale om en kodificering af de almindelige valgetlige grundsætninger om neutralitet med hensyn til de ydre omstændigheder ved valghandlingens afvikling, som valgstyrene hidtil også er blevet påbudt at bidrage til at opretholde i ministeriets vejledninger om afholdelse af valg og folkeafstemninger. Forbuddet mod valgagitation og anden holdningsmæssig påvirkning af vælgeren indebærer således, at der ikke må uddeles propagandamateriale eller hænges valgplakater op eller på anden måde udøves egentlig valgagitation i de nævnte lokaliteter eller de umiddelbare adgangsveje hertil, f. eks. gange, trapper samt efter omstændighederne skolegårde og lignende. [...]

[...]

Også holdningsmæssig påvirkning fra andre vælgere er omfattet af forbuddet. Det er dog forudsat i loven, at valgstyrene alene skal skride ind, når manifestationerne er af en vis påtrængende karakter. At vælgere, der møder op for at stemme, bærer emblemer, mærkater eller lignende med opfordringer til at stemme eller har deres mobiltelefoner, smartphones, tablets m.v. tændte, er normalt ikke i sig selv nok til, at valgstyrene skal skride ind."

Af den nævnte vejledning fremgår endvidere af afsnit 7.10. bl.a. følgende:

"Valgstyrene skal også sikre, at pressen ikke får adgang til stemmelokalerne på en måde, der strider mod forbuddet i lovens § 50 mod valgagitation eller anden form for holdningsmæssig påvirkning i valglokalerne eller andre steder i umiddelbar tilknytning hertil, se afsnit 7.5. og 7.9. ovenfor. Hvis pressen får adgang til stemmelokalerne, skal valgstyrene sikre, at pressen først henvender sig til vælgerne, efter at disse har stemt, at vælgerne kun afbildes/medvirker i reportagen efter eget ønske, og at reportagen fra stemmelokalerne ikke får karakter af valgagitation over for de vælgere, der er til stede i lokalet.

Valgstyrene skal endvidere sikre, at pressens eventuelle tilstedeværelse kan ske uden gene eller ulempe for vælgerne under hensyn til valghandlingens uforstyrrede afvikling i ro og orden."

Det er Social- og Indenrigsministeriets opfattelse, at Mette Frederiksens udtalelser i valglokalet i Egebjerghallen er omfattet af folketingsvalglovens § 50.

Social- og Indenrigsministeriet har noteret sig, at Ballerup Kommune har beklaget, at instruktionen af valgstyrene ikke har været tilstrækkelig klar, og at kommunen vil re-vurdere instruktionen af valgstyrene, så det er tydeligt, hvordan de kan håndtere lignende situationer. Ministeriet kan i den forbindelse tilslutte sig grundlaget for kommunens beklagelse.

Ballerup Kommunes udtalelse giver herefter ikke Social- og Indenrigsministeriet anledning til yderligere bemærkninger.

Klageren er herfra underrettet om, at sagen oversendes til Folketinget.

Med venlig hilsen
Nikolaj Stenfalk

Til: Mette Louise Ebdrup (mle) (mle@balk.dk)
Cc: Line Pallisø Bornø (lipb@sim.dk)
Fra: Claus Bergelius Hvii (cbh@sim.dk)
Titel: Telefonsamtale af 11. december 2015 om valgklage vedr. Ballerup Kommune
Sendt: 14-12-2015 12:21:59

Telefonsamtale af 11. december 2015

Da klagen fra Tina Sørensen og Ballerup Kommunes udtalelse af 11. december 2015 til Socialog Indenrigsministeriet giver anledning til tvivl om et par faktuelle forhold, ringede undertegnede den 11. december 2015 til Ballerup Kommune med henblik på at få afklaret, om udtalelsen af 11. december 2015 er afgivet på baggrund af en gennemgang af det pågældende interview med Mette Frederiksen på afstemningsdagen, og for at få præciseret, om interviewet foregik i valglokalet.

Mette Louise Ebdrup fra Ballerup Kommunes valgsekretariat bekræftede, at kommunen var bekendt med indholdet af Mette Frederiksens udtalelser inden afgivelse af udtalelsen af 11. december 2015, og at interviewet på afstemningsdagen foregik i valglokalet.

Det blev aftalt, at konklusionen fra telefonsamtalen ville blive sendt til Ballerup Kommune pr. e-mail. Denne e-mail er derfor sendt til Ballerup Kommune den 14. december 2015.

Med venlig hilsen

Claus Bergelius Hvii
Fuldmægtig
Forvaltningsjura, Jura

 **Social- og
Indenrigsministeriet**

Social- og Indenrigsministeriet
Holmens Kanal 22
1060 København K
www.sim.dk

Social- og Indenrigsministeriet
Valgenheden

POLITIK OG LEDELSE

Rådhuset
Hold-an Vej 7
2750 Ballerup
Tlf: 4477 2000
www.ballerup.dk

Dato: 11. december 2015

Tlf. dir.: 4477 2010
E-mail: borgmestersekretariatet@balk.dk
Kontakt: Mette Louise Ebdrup

Sagsid: 84.06.00-K02-1-15

Udtalelse om valgklage i forbindelse med folkeafstemningen den 3. december 2015 om omdannelse af retsforbeholdet til en tilvalgsordning

En borger har klaget til Social- og Indenrigsministeriet over, at Socialdemokraternes formand Mette Frederiksen i et indslag med Danmarks Radio fra hendes valgsted i Ballerup tydeligt agiterer for et "ja" til afstemningen, mens vælgere både kommer og går fra valgstedet.

Social- og Indenrigsministeriet har anmodet Ballerup Kommune om en udtalelse til brug for sagen, hvori der redegøres for de faktiske forhold i sagen og redegøres for den instruktion, valgstyrene har modtaget inden gennemførelsen af valget.

Valgstyrerformandens redegørelse for episoden

Valgstyrerformanden på afstemningsstedet Egebjerghallen har over for Ballerup Kommunes valgsekretariat orienteret om forløbet, og beskriver det således:

"Omkring kl. 9:30 dukkede pressefolk op fra TV2, DR, Scanpix samt nogle andre medier. De begrundede deres tilstedeværelse i hallen med, at Mette Frederiksen ville dukke op omkring kl. 10:00, og at de ville tale med hende og overvære hendes stemmeafgivelse. Jeg informerede hver især om reglerne omkring fotografering af ikke-vedkommende borgere under valghandlingen, og de undrede sig, da de aldrig tidligere havde fået dette at vide.

Da Mette Frederiksen dukkede op lidt efter kl. 10:00, startede hun med at lade sig interviewe i nærheden af indgangen, men dog på så behørig afstand af denne, at folk kunne komme uhindret ind i hallen og afgive deres stemme. Jeg valgte at placere mig 4-5 m væk for at holde øje med andres tilstedeværelse i billedet. Jeg hørte derfor ikke, hvad der blev talt om eller spurgt om i interviewet. Der var ikke mange mennesker til stede i hallen på dette tidspunkt, og der var ikke på noget tidspunkt tale om, at folk linede

**Ekspeditions-
og telefontid**

Mandag og tirsdag 10.00 - 15.00, torsdag 10.00 - 17.00, fredag 10.00 - 13.00
Onsdag lukket

op for at høre, hvad der blev sagt. Mette Frederiksen har således ikke talt i et toneleje, så det har kunnet høres i resten af hallen, og hun har heller ikke henvendt sig til folk på stedet. Det var tydeligt, at hendes svar var målrettet journalisterne og deres mikrofoner. Jeg havde derfor på ingen måde opfattelsen af, at der foregik valgagitation på valgstedet.”

Ballerup Kommunes instruktion af valgstyrene

Ballerup Kommunes valgsekretariat udsendte inden folkeafstemningen en instruktion til alle valgstyrene og tilforordnede, hvor opgaver og ansvar er beskrevet. Et af afsnittene handler om valgstyrenes opgaver, hvor opgaven vedr. valgagitation er beskrevet således:

”Valgstyrene skal sørge for ro og orden, og kan bestemme, at der ikke må opholde sig andre end de fremmødte vælgere i afstemningslokalet – bortset fra medlemmer af valgbestyrelsen, valgstyrene og de tilforordnede.

Valgstyrene sørger for, at vælgerne ikke udsættes for valgagitation i valglokalerne eller på de umiddelbare adgangsveje hertil (på matriklen). Uddeling af propagandamateriale og ophængning af valgplakater må ikke ske i de nævnte lokaliteter.

Ingen valgstyret eller tilforordnet må under valghandlingen give nogen vælgere råd, anvisning eller opfordring om, hvordan vedkommende skal stemme.”

I vejledningen står der desuden:

”Under valghandlingen må de tilforordnede ikke bære politiske emblemer, eller emblemer der kan forveksles hermed, samt emblemer for eller imod valghandlingen.

For at undgå enhver tvivl om holdningsmæssig påvirkning af vælgerne må der ikke benyttes elektroniske medier i valglokalet. Det gælder alle former for medier fx tv, computere, mobiltelefoner, smartphones, tablets mv. Det er heller ikke tilladt at læse avis i valglokalet.”

Derudover står der i vejledningen, at der *”af hensyn til stemmehemmeligheden ikke må fotograferes eller videofilmes i eller uden for afstemningslokalerne med mindre, at alle personer der filmes/fotograferes har accepteret dette.*

Personer, som ønsker at fotografere eller videofilme i valglokalet henvises til valgstyrrerformanden for nærmere vejledning.”

Udover den udsendte vejledning blev der inden folkeafstemningen afholdt et møde for valgstyrrerformænd og valgsekretærer, hvor der blev orienteret om centrale dele af vejledningen og var mulighed for at stille spørgsmål til valgstyrrerformandens opgaver og ansvar.

Ballerup Kommunes Valgsekretariat beklager, at instruktionen af valgstyrelse ikke har været tilstrækkelig klar. Hændelsen giver anledning til, at Valgsekretariatet revurderer instruktionen af valgstyrere, så det er tydeligt, hvordan de kan håndtere lignende situationer. Det er Valgsekretariatets vurdering, at der ikke har fundet påtrængende valgagitation sted i valglokalet, men vejledningerne skal revurderes, så der ikke opstår situationer, hvor det kan opfattes som en overtrædelse af reglerne om valgagitation.

Såfremt Social- og Indenrigsministeriet ønsker yderligere oplysninger om såvel forløbet i Egebjerghallen og kommunens instruktion, kan valgansvarlig Mette Louise Ebdrup kontaktes på tlf. 2516 9716.

Med venlig hilsen

Mette Louise Ebdrup

-- AKT 297527 -- BILAG 1 -- [Klage over valgbehandlingen den 3. december vedr. agitation på valgsted af Socialdem...] --

Til: Fælles funktioner (sim@sim.dk)
Fra: Tina Sørensen
Titel: Klage over valgbehandlingen den 3. december vedr. agitation på valgsted af Socialdemokraternes formand Mette Frederiksen
Sendt: 09-12-2015 18:27:56

København, den 9. december 2015

Til rette vedkommende

Det er af min opfattelse, at Socialdemokraternes formand Mette Frederiksen brød med folketingsvalglovens § 50, pkt. 3 omhandlede valgagitation, da hun i et indslag med Danmarks Radio fra hendes valgsted i Ballerup tydeligt agiterer for et "ja" til afstemningen, mens vælgere både kommer og går fra valgstedet (hvilket også kan ses i baggrunden).

Indslaget er sendt omkring 10.00-10.10 på DR2 torsdag den 3. december. Under hele interviewet stod Mette Frederiksen i selve valglokalet.

Med venlig hilsen

Tina Sørensen

